

RMKT. 1074.
HALOTTI
PRÆDIKATIO,

Mellyet tölt

SZANTAI POÓTS ISTVAN

Huszti Lelki Tanító,

Amaz örök emlékezetű, szelid, kegyes, csesz,
okos, Isten-félő, &c.

TERINTETES ES NAGYSAGOS
NEHAI GROFF

REDAI FERENCZ

URNAK;

Bihar és Máramaros Vár-megyéknek
örökös Főispánnának, meg-hidegedett Teste
felett a' Huszti Várbéli Templomban, minck
előtte a' restet bé-tennék a' sírba;

An. 1667. Die 20. Nov.

SAROS-PATAKON,

Nyomtatva ROSNYAI JANOS. 1668-ben.

ELŐLJÁROBESZED.

ELTOSAGOS Halgato Gyülekezet:
Az többi között a' Sz: Irásban két meg-
szomorodot, az szomorúságnak mi-
atta el-bádogyadot szívú, s-meg-hervadott színű
Istenes, Sz. kegyes életű Jámborokat olvasunk:
Egyik amaz nagy Patientiaju *Job* Patriar-
cha.

Másik az Zokogo Jeremiás Prophetá.

A' Job ki midőn nem tsak minden külső
javaitól; hanem szerelmes gyermekitől-is egy
napon váratlan, s-reméltelen meg-vált volna,
maga-is a' remerdeki fok külömb-külömb féle
kinok között kecserevesen nyögne: Sokáig tartoz-
tattya ugyan magát a' szent Jámbor, hogy száját
fel ne nyissa a' panaszolkodásra; de végre nem
tűrheti, meg-győzetteik, el-keseredik, el-fakad
firva és nagy nyögve panaszolkodván, magában
ezt mondgya: (a) *Miért adta Isten a' nyomorult-*

(a) Job. 31
7. 20-26.

nak a' világságot, és életet a' keserves szívűeknek?

A-2

az kik

ELŐLJÁRO BESZED.

az kik az halált várják és né jo-el, mellyet szorgalmatosban keresnek, hogy sem mint az el-rejtetett kénest. Kik nagy örömmel örvendeznek mikoron koporsót találhatnak. Avagy miért adta Isten annak az embernek ez világot, a' kinek élete el-rejtetett: és kit Isten bé-kerétt nyomorúsággal? Az én cielememnek előtte főhászkodom, és az én ordításim, s-könyvhullatásim, mint a' patakok ugyan ki-omlanak. Mert a' melly felelemtől felttem a' jöve reám, és a' mitől tartok vala, az esek rajtam.

Hát te könyveket bü ár-víz modgyára bocsáto Jeremia, midőn meg-értetted volna a' Josiás Királynak reménten szomoru halálát, és abban az egész Sidó népnek következendő siralmas sorfát, mit tselekedél? Ki állál hiszem az út felre? Ki-terjesztéd hiszem két karjaidat? és két kezeidnek kiterjesztésével mindeneket, valakik melletted által mennek vala az uton, jajos állapotodnak meg-tekintésére cekképpen hittál: (b) Ne legyen ti-nektek nehez minnyájan kik által mentek mellettem az uton, tekintsetek meg, és lássátok meg ha volt-e valaha, avagy vagy one most a' ilyé bánat mint az enyim: mert az Ur keferésfeggel illet engemet az én busulásomnak napján, az magoság-
bul tüzre.

(b) Lam. 1.
8. 12. 13.

ELŐLJÁRO BESZED.

bul tüzet borsátot az én tsontaimra, hálót vetett az én labaimnak, el-vetett engemet, puszta vá tőtt, minde-nemtől meg-feszított engemet.

Meltofágos H. Sz. Gyülekezet, Tek. Nemes Nemzetes fő fő Urak s. Uri Afzszonyi állatok: Az hatalmas Istennek titkainac hűség Sáfari, Tiszteletes Lelki Tanítók: Felső, közép, alsó rendé lévők, egy szoval mindenek, kik e' szomoru halotti Pompának bánatos orczával, meg-efet szivel, könyves szemmel szemlélésére jöttetek. Tinéktek szollok, s-azt kérdem: Ma, avagy nem lehetne ké ilyen ohajtozo panaszolkodások, és keferves ohajtások?

Oh te szegény meg-keferedet, és a' sűrű könyvhullatásoknak tengeriben bé-merült, sok külömb-külobb fele siralmaknak s-meltatlan borszfuszág szenvédéseknec, hegyes tövisseitől minden felől által liggattatott és meg-sebbsített szű Meltofágos Uri Afzszony, T. N. G. BETLENDRUSINA Afzszonyó, meg-halhatatlá emlekezetű Groff REDEI FERENCZ K. Urunknak igaz hűségű Házas társa, ha valaha valakinek valóba lehet, s-vagyon-is a' Jobnak és a' Jeremiásnak panaszolkodásokban mostan rész-

A 3

szed. Oh

ELŐLJÁRÓ BESZÉD.
szed. Oh bár csak úgy elmélkedhetnél mint Sára, és az Abrahám Patriarcha. Boldog volnál. Denem lehet. Az Istenes életű Sára az Abrahámnak Felesége így elmélkedhetet: (a) Istenem Uram, Istenem Uram, mi majd eltelnek az én életem napjai, majdan a minden testnek utára kel indultom. Ez buválel-től világnak fejem felett eláradozt' viz örönnyn ezennel által jutok. Az én életimnek el-nebezedet bárkája fátat, bádogat hervat, lankat, beteges testem mingyárt meg-akad a halálnak seíet, magos Ararat hegyében; Azért a' mig kikötnek, a' mig ki-szállanak előmben hívatom az én Abrahámomat az én Szerelmes Uramat, erőtelességre jutott Fejemet, édes G. REDEIFERENCZEMET, hogy neki meg-mondgyam-s-titkomat meg-jelencsem az én holtom után mihez tartasson magát. Azt mondtam, ha az tiszta életű Sárával így elmélkedhetnél N. Afzszonyom, Boldog volnál. De nem lehet.

Mert meg-hal ugyan az Sára, de meg-marad kedves Abraháma, ki útet mind meg-zokogja s. mind peniglen az idegen földön tisztel-segessen el-takarittya. Hol a' te édes Abrahámod, T. G. REDEIFERENCZED?

Nints,

ELŐLJÁRÓ BESZÉD.
Nints, mert hirtelen mint a' Gerlicze Galamb szivednek nagy keserűségére el-röpüle tüled. Nem sirathat meg tégedet, mert te jajgatod, te könyvezed útet. Oh nem takarít-el tégedet e' bujdosásnak helyén, Amara morfnak Maramorfnak földében; hanem te takarítod el-útet. Nem méltán mondhatodé hát oh el-elélt Lélek az Jobbal? Miért adta az Isten ennekem e' világot látnom, a' kinek életem el-rejtetet, és a' kit az Isten mint egy kertel minden felől ugyan be-kerítet az nyomorúságokkal. Várod a' haláli, de nem jó, szorgalmatosban keresed az ebrejter kintstét, de nem találod, örömmel szemléléd a' koporsót, de nem láthatod. Az te ételednek előtte nem fohászkodole? Oh mindenkör. Ate fohászkodásid, örökdásid, könyhullatásid, mint a' patatok ugyan ki omlanak. Mert a' mely felelemről feltél bizony a' jóve rád, és a' mitült tartasz-wala, bizony az esék rajtad. Nincsen semmi esende séged, nem nyughatol; mert rajtad a' nyomorúság.

Oh vajha amaz minden hívőknek nagy Attyával az Abrahámmal elmélkedhetnél, Boldog volnál. De nem lehet. Az Abrahám így elmélkedhetet: (a) Istenem Uram, Istenem Uram, imé

(a) Gen. 28. 7. 25. &c.

seget el.

E L Ő L J A R O B E S Z E D.

Séget el-értem, életemnek nagyob részét meg-éltém te-
stemben el neheztettem: Azért előmben hívatom, az-
én Isákomat szerelmes G. REDEI LASZLO
Fiamat, hogy neki hadgyam s-reá szállítsam, nem
csak minden jóvaimat, Istentől vett jószágimat, ha-
nem a tündöklő, és nagy megszűze ki-terjedett híré ne-
vezetes Méltóságos G. REDEI és BETLEN
Familiaáknak halhatatlan és el-feledhetetlen Nemes
Nemzetit-is. Azt mondom ha így elmélkedhet-
nél, boldog volnál, de nem lehet. Mert meg-
halugyan az Abrahám, de meg-marad Isákja.
Holá te Isákod? Oh jo nagy Isten! Oh jo nagy
Isten! Az Teken, G. REDEI LASZLO
nem marada meg-édes Attya helyet. Nem iga-
zán mondhatodé hára az Síró Prophetával, két
karjaidnak ki terjesztéfével, az ut felre ki-álván:
Ne legyen tinektek nehéz minnyáján kik által mentek
az utoron, tekéntsétek meg ha volté valaha, vagy-
né mostan ilyen bánat mint az enyim. Az Úr valo-
ban keferüléggel illetet tegedet a te busúlásod-
nak napján, a magosságbul tűzet botsátot cson-
taidra. Oh hálót vetet az Isten a te labaidnak, el-
hagyot puszta vá tött, mindenedtől meg-fosz-
tot tegedet T. G. B. DRUSIANA Afzso-
nyom,

E L Ő L J A R O B E S Z E D.

nyom, mind ezeka' nyomorúságok rajtad lé-
vén, le-függesztodé fejedet? el-hagyodé csüg-
gedni tellyeséggel elmédet? Halmi bocsátodé
magadat? Oh ne. Mert ez fogát kegyetlenül
reád tsikorgato Gileadban találtaik-még vala-
mi orvoslásodra való jo illatu Balsamumocska.
Bizony él-még a te Doctorod Sionban, a ki bal
kezevel noha meg-szomorított; de job kezével
meg-éleszt, meg-vigasztal. Így kellet ennek lenni
légyen az Úrnak szent akarattya (a) Ugy cselekedet
szintén a' mint neki leg jobnak tetszet. (b) Nints előb
Isten ő nálánál, ő a' ki meg-öl, és ismét meg-elevenít
ő a' ki meg-sebesít, és ismét meg-gyógyit, és senki nin-
csen ki az ő kezéből valakit ki-szabadithasson. (c) Tudgyuk azt valakik az Istent szeretik, azoknak
mindenek javokra szolgálnak, te szereted az Istent;
azért bizony lelkednek javára szolgál el-alut szerel-
mesidnek haldlok. (d) Akar ély te akar hally te, de
bizony az Úr é vagy te (e) Csak lehetetlen dolog hogy
az Úr el-felelkezzen a' te siralmidrol. Hogy azért
mind a' tes-mind a' mi siralmink lelki öröme
fordullyanak, jertek Istennek örökösfiadgyátok
sziveteket szivemhez, lelketeket lelkemhez, és
egyenlő szível, lélekkel imádkozzunk ekképpé:

B

Oh igazsá-

(a) Matt.
6. 7. 10.
(b) 1. Sám. 3.
7. 10.

(c) Deut.
32. 7. 39.
Joh. 10. 7.
28. 29.

(d) Rom.
8. 7. 28.
(e) Rom.
14. 7. 8.

O Higasságos! Oh bölts! oh szabados cselekedetű nagy Ur! a' ki csudálatos vagy a' te cseleketidbē és végére mehetetlē a' te tanátsodbā, olly Istē vagy te kimindaz életnek s-mind peniglē az halálnak kulcsait annyira hatalmadban tartod, hogy szintén akkoron szollitod ki ebből az semmire kellő s-mulando világ-bul az embert a' mikoron akarod, és ismétlen akkoron elevenitheted meg a' mikoron a' te jó teczésed. Imé mi nyaválás balandóság alá vettetett szolgálid, és szolgálid, e mostani keserves és szomorú alkalmatossággal is meg-jelenvén a' te ditsőséges, szent-séges színed előtt. Kérünk tégedet hogy légyen olly tekintetben te nálad áldot Fiadnak vére, a' mellyért bocsásd meg nekünk minden nével nevezendő bűneinket. Bűneinket meg-bocsátván, készítsd el minket utolsó oránkra, hogy a' midőn a' te Fiad az János el jövend lelkeinknek meg-kérésére, adhasuk meg ő Felségének nagy bátran, nagy örömmel, és jó készüléttel. Halgas meg minket ezekben, Mi Atyánk.

TEX.

Az én könyhullatásimat a' te tömlődben tegyed; avagy nincsenek azok a' te könyvedben?

J. O. Summa-szerént ez szent Leczkében Summa. vagy a' szoros spiczre jutot Dávidnak könyörgésének az a' czikkelye, melyben cselezik Istennek azon, hogy ő Felsége el ne felekezzen az ő könyhullatásról, egy szer s-mind biztatya önnön magát hogy az Ur gődot visel ő rulla. Innen észetekben vehetitek hogy ez szent leczenek két részei vadnak.

I. A. Dávidnak könyörgése és vallás-téte. Partitio. Ie az ő nyomorult állapotja felől. Ezekben az igékben. *Az én könyhullatásimat tegyed a' te tömlődben.*

II. Dávidnak maga biztatása. Im ezekben az igékben: *Avagy nincsenek a' te könyvedben?*

I. Az én könyhullatásimat, vagy (minden) Explicatio vedd észedben nem egy, sem két, nem tíz, husz, száz, kétszáz, &c. könyhullatásokat emleget; hanem

12 HALOTTI PRÆDIKATIO.

hané meghatározás nélkül, sokakat, mint ha ezt mondaná: Olly sokak az én keferűfégim, melyeknek számát bizony nem tudom; azért azokat egyedül csak te reád én Istenére bízom. Továbbá midőn nyomorúságit, könyhullatásoknak nevezi, kettőt akar előnkben adni.

1. Nyomorúságnak sok voltát. (2) Terhes voltát.

Elsőben, Nyomorúságnak sok voltát, mert (a' mint előb mondam) meghatározás nélkül könyhullatásoknak nevezi. Ugyan-is a' könyhullatás gyakorta fájdalomnak jele, a' fájdalom a' nyomorúságoztul vagyon. Oh boldog Isten! midőn anyavalyák el-hatalmaznak feletté rajtunk, meg-esik ez, hogy azok alatt csak nyugunk mint a' galambok; sőt fejünket is beburítván csak ohajtjuk s-ugy megyünk az imádkozásnak helyére. Így Dávid-is olly nagy nyomorúságban forgott, melyekben csak sirt, fejét is be-burítván zokogott. (a) Másodszor, Nyomorúságnak terhes voltát adgya előnkben, midőn azokat *könyhullatásoknak* nevezi. Ugyan-is erőssé reja sötültatik akkor az éberre a' nyomorúságnak nehéz bálványu fajtoja; mikor szívén

(a) 1. Sam.
25. v. 30.
31.

HALOTTI PRÆDIKATIO.

nek keferűségéből száma nélkül való könyhullatásokat téfzen. (a) A' Dávidra annyira reá sötültatot vala a' nyomorúságnak fajtoja, hogy *ugyan meg-rothattanak és meg-senyvedenek sém. Le-horgadot le-nyomattatott, minden nap szomorúan járt: Mert az ő temporái meg-rakottanak vala nagy fájdalmokkal, és nem vala semmi épség testében. El-szakadott, igen meg-rontatott, és szívének keferűsége miatt jajgatott, &c. &c. Még éjjel-is ágyát sűrű könyhullatásokkal áztatta vala. Tegyed a' te tömlődben; (Avagy nincsenek azok a' te tömlődben) Itt Dávid duplász hasonlatosságokkal él.*

Edg yikét véfzi a' szőlő-szedő bortfűző emberekrol, kika' szőlő szemekből ki-facsartatot, ki-fajtoltatott must csöppöket tehetőségek szerint nem engedika' porban csöpögni; hanem egyben gyűjtven a' hordokban vagy (a' mint a' Nap keletiek régen szokták vala) tömlőkben szűrni; Így Dávid-is ezt kívánja hogy Isten ne engedgye az ő könyhullatásit is héjában el-csorgani; hanem tartsa szemei előtt, hogy azokat meg-látván, szánja meg-üti; és jöjjön-el a' segedelemmel.

B 3

A' másikat

(a) Pál.
38. v. 5. 6.
7. 8. 9. 8. c.
Pál. 6. v.
7. 8.

14 HALOTTI PRÆDICATIO.

A' másikat vészia' szám tarto, vagy kereskedő emberekről, kik számadásokban járó kölcségeket, vagy marhájokat könyvekben írják, hogy kellekorán azokról meg-emlekezzenek. Így Dávid ezzel biztattyá magát, hogy a' Jehova el nem felejtí az ő szenyvedésit, és ki nem törli az ő emlékezetincé és minden tudásának könyvéből.

Oh Istennek meg-becsülhetetlen árrú szerelme! ki a' te tiédnek még köny-hullatásodat is ennyire becsülöd, hát még az igazságért ki-omlott véreket. Hajokat, szakállakat, hufokat, csontyokat égessék meg bár a' te hivednek, de vérec soha meg nem hal, hanem éjjel nappal kiált Istenre az Abelnek vérével a' boszszu-állásért (a) Mert semmi *seculum*-ok el-nem törlik s-né törölhetik azokat, melyeket Isten az ő emlékezetének könyvében fel-jedzett. De mostan mennyünk a' tudományra.

(a) Gen.
4. 7. 10.

T A N U S A G.

Olly erős, olly allando, olly meg változhatatlan az Istennek szerelme az ő könyveket hullato hiveshez, hogy az, azokul semmi nével nevezendő nyomorúságokban soha örökké el nem távozik.

Ez Tanu-

HALOTTI PRÆDICATIO.

15

Ez Tanuságnak igazságát két utakon mutogatom meg:

1. Szent Írásbul. 2. Sz. Íráson fundáltatott okokbul.

A' mi a' Szent Írást illeti.

I. *Elsőben*-is e' kezünk alatt lévő leczkéből tetszik-meg. Fontold-meg csak a' dolgot. Vajki nagy nyomorúságban volt Dávid, mikor ezt a' Soltárt éneklette, (olvasd-meg kérlek ezen Soltárnak, 2. 3. 4-dik és a' több verseit meg-láthatod.) Ihon még is azt mondgya: Az én könyhullatásim, ohajtásim, nincsenek a' te könyvedben? Mint ha mondaná. Igen-is fel-vadnak Uram azok *punct*-ról *punct*-ra írva, ezt pedig hozzám való szerelmedből cselekedted, melly szerelmed Uram, el-hízem semmi nyomorúságomban én tülem el nem távozik.

2. *Másodszor*, meg-tetszik a' tanuságnak igazsága az Istennek amà tulajdon szavaiból, melyeket meg-iratot az Esaiás által, így szólva az Izraelnek: (a) Az hegyek meg-indulnak, az balmok meg rendülnek, és az én bekeségemnek szövege meg nem tántorodik, aze mondgya a' te könyörülő Urad. Meg-áll az Urnak erős fundamentumu szerelme (b)

(a) Eia 54.
7. 10.

16 HALOTTI PRÆDICATIO.

(b) 1. Tim. 2. 4. 19. *relme. (b) Csak lehetetlen az Jehovának változni*
 (c) Mal. 3. 7. 6. *(c) Szerelmének is hát bizony lehetetlen az ő köny-*
 Pál. 103. *veket hullato hiveiről el-távozni.*
 7. 17.

(d) Pál. 12. 7. 3. 4.

3. Harmadszor, olvasd-meg még-is ez tanuságnak meg-erősítésére az 46-dik Soltárnak első verseit. (d) Oh mint meg-rémülnél ha hirtelenséggel a föld alattad meg-indulna! Oh mint meg-dobbannál szivedben ha szemeidnek láttára az hegyek fel-emelkedvén a tengerben be-merülnének! A' vagy nem pelegneje a' vér benned, ha a' tengernek vizei előtted fel-emelkednének, és annak háborgási miat az hegyek le-omlanának? Oh Igen-is! Ihon még-is azt mondgya Dávid az Izrael népével egyetemben; Ha mind ezek így meg-lennének-is, *nem félünk, mert az Isten a' mi oltalmunk és erőseink; és igen alkalmas segítségünk, a' mi nyomorúságinkban.*

Lásuk okait-is.

I. Oka. Mert az Istennek az ő ajándéki, mellyeket egyszer az ő könyveket hullato hiveivel közöl, olyac mellyeket ő Fellege soha meg nem bán. (a) Az ő kiválteppen való szerelme penig ilyen ajándék; Azért az ő könyve-

(a) Rom. 11. 7. 29.

HALOTTI PRÆDICATIO. 17

könyveket hullato hiveitől soha semmi nyomorúságokban örökké el nem távozik.

I I. Oka. Mert az Istennek könyveket hullato hivei, ha szintén vétkeznek-is, és vétkeket meg-sokasítják-is erőtlenségek miat, de az Istennek bűn-botsáto kegyelme, felül hadgya az ő erőtlenségekből esett vétkeket. (b) Megkóstolta ezt a' Sz. Pál ki ezt módgya vala (c) *Isten káromlo, háborgato és bősztonto voltam, de az Úrnak kegyelme sokkal fellyeb bővölködő a' Christus Jესusban való hittel és szeretettel.*

(b) Rom. 7. 10.
(c) 2. Tim. 1. 7. 13. 14.

III. Oka. Mert az Isten olly természetű, hogy valakit ő Fellege egyszer valoban megszeret, oltalmaz, szárnya alá véstén, soha azokat el nem hadgya. Maga az Isten azt mondgya Josuénac: (d) *Soha el nem hadlak tégedet. Soha azok el nem vesznek. (e) Soha azokat senki ké nem ragadgya s-ki sem ragathatgya az én kezemből. Igaz a' tanuság.*

(d) Ioh. 1. 7. 5-9
(e) Ioh. 10. 7. 29.

HASZNALI.

Meg-czáfoltatnak azok a' fene emberek, kik az Istennek könyveket hullato szentei felől
 C ügyítél.

Refutatio.

18. HALOTTI PREDIKATIO.

ugy ítélnék és tanétanac, mint ha ugyan örök-
ké haragudnék az Isten reájok, és kegyelmét
vég- keppen meg-vonná tőlök. Oh bizony
nem mind örökké feddődik: és nem mind ö-
rökké tartja-meg az ő haragját. Kéfedemes a
haragra, és igen kegyelmes. Olly Ur a' mi U-
runk, kinek szerelme, szerelmének jóvolta
mind örökkön örökké fen marad az őtet felő-
kőn, és az ő igazsága azoknac fiain. (a) Mi tsak
egy szem pillantásig tart az ő haragja (b) Irgal-
mása peniglen ki terjed (c) Oh meg-marad
hát örökké és nem távozik el az Istennek köny-
veket hullato hivatúl az Seregeknek Urának
meg-bötsülhetetlen árru szerelme. Ez első
hasznot ebben hagyván, legyen e' tanuságnak
második haszna Feddés.

XI. Redar. Feddi ez a' tanuság azokat, kik nec nagy
okok volna a' könyhullatásra; de nem köny-
veznek; Sőt ellenben a' magok hufoknac,
tsontyoknac, véreknek romlásodnak s-veszedel-
mednek utolsó grádusában immár bé-lépet
marokni Magyar nép, nagyobb részre ilyen
vagy te. Volna okod a' firásra, de nem firsz.
Ambár

HALOTTI PREDIKATIO.

Ambár csak a' maga fényes tollaiban pipeske-
dő pávával tekintened-meg rusnya varas lábai-
dat, ottan meg-szégyenlened magadat Erdély
s Magyar Ország, ollyan vagy te mint az
Hagymázban fekvő beteg, kinek látogatására
el-menvén jóakaroi, szomszédai, barátai, roko-
ni, szánakozással szemlélik nyavalyáját, amaz
ellenben kaczag. El-fogot tégedet egészen a'
Hagymáz betegség, *Talpadtul fogván tetédig nin-
esen benned épseg, hanem mindenestől fogva seb
vagy dagadás vagy eves kelevény vagy, melyhe-
ket sem kötöztenek, sem gyógyítottak, olajjal-is nem
lágítottak.* (a) Látván nyavalyádat jó akaro
szomszédid, szánokoznak rajtad, te peniglen
kaczagsz. Oh czondollottágotat szégyenlem
betegségedet jajgatni nem tudó Magyar-baza!
Fontold-meg mostani állapotodat avagy csak.
Vajki firalmas, vajki Zokogo napokat kezd az
igaz ítéletű Isten gonofságodért te reád föl-vir-
rasztani. Az előt te az néhai időben *terror mundi*
valál; mert félt téged *America*, retteget tőled
Africa, meg-nem mert várni *Asia*, szaladot
előtted *Europa*; De most már *simus, limus mun-
di* vagy. Ott-is felsz már te, a' holot nem kelle-
ne félned

20 HALOTTI PRÆDIKATIO.

ne féljed, még azok előt is futsz, szalatz a kiknek elméjekben fines sokszor hogy téged kergetnének. Aszfzonyi ember szivet adott az Isten tinétek, mert még a' fáknak aszfzu leveleknek zörgések, a' tinnen udvaraitokon legelő barmaitoknak dobogások; sőt még becéteknek is ugrások sokszor oh bizony sokszor mindé tagjaitokba ugyá meg-refzkettetnek titeket. De a' mi még is mid ezeket meg-tetézi. Az tinnen hazaitokba a' tinnen kebelcetekbe, a' tinnen csöcsitekés-tejeiteké fel-tartot fiatalok-is reátok támadtanak már ti rejátok. *Országotok pusztaságra jutot.* Varasitok tűzzel meg-égettettek (a) örökségeitek szalot az idegenekre (b) Vég hazaitok a' kívül-valok-ra Arvákba lövették. Atyák-s Anyák nélkül valok vadiok, A' nyakatokon Urvalkodoknak miatta, háborúságot szenvedtek, fáradoztok, és nincsen nyugalmatok. Olly időre jutottunk, melyben könyű még a' gyermekeknek is Prophetálni. Ezennel olly lelki és testi infég követhet bennünket (vak a' ki nem láttya) hogy azt fogjuk mondani: Boldogok a' kik meg-holtak, mert a' követhetendő veszedelem elős ragattattak-ki. Boldogok azok a' kiket a' Pogányság Fegyvere emésztes meg,

(a) Eisa 1.
7.7.
(b) Lam.
5. 7. 2. 3.
4. 8c.

HALOTTI PRÆDIKATIO. 21

meg, mert azok már nem felnek. Sőt még azok is boldogok, a' kik az ellenség témlőczében a' békák és csineserek között nyögnek, mert azok nem bujdosnak. A' nyira jutottunk, hogy csak az jó Iste orvosolhattya dolgunkat. Ki ment a' mi gyalázatos romlásunknak hire, szájokban akadott a' mi gyűlölőinknek. Fő csóvállással kaczagják ezt a' Pogányok. Meg-lütték ennek örömet Gátban. Tapcsolnak ezen a' *Ppilisseusi* nagy rendek, öszve gyülekezvén nagy áldozatokat tésznek az ő Bálvány Isteneknek, melly dolgot látvan a' kőtség, dicsiri mit Sámso veszéfe kor az Istenét örömmel. Kürtölnek ezen Aschelonnac uczáiban, még az Aszfzonyi aláltok-is tánczot járnak. Comediában költ dolgunc, mi vagyunc már mindenütt a' mulatfagok és ujságoc. Nagy Ur Isten a' te diesőséges Szent neved káromlásokat hal a' mi alkalmatóságunkal. Tsuffá löttünk mind maguncs-mind vállásunk. Immár jó nagy Isten meg-gyengül, meg-is gyengült ezenfok te benned bizakodo szű: Sok lelkek meg-űtköztek, talám el-is pártolnac, mit mondoc? Bizony számofsan el-is rávoztac te túlled, Alig Uram, alig ha még a' te szived szerént valo Dávididnak

22 HALOTTI PRÆDIKATIO.

is láboc'e miatt meg nem iszomodnak. Hogy többeket fokakat el-halgassac. Avagy tsac ezek is nem elégedendő okok volnának az könyv-hullatásra? Oh elég! De bizony nicsen az Istennek mit tömlőjében szedegetni. Nicsen az Istennek mit Laistromában jedzeni. Czudar Magyar nép, *mi az oka hog y mennét inkább ostoroz az Isten, annál inkább neveled a bűnt? Ime minden fejet el-fogott a betegség, és minden szívet az erőtelenfég.* (a) Még is nofsza mutas a Fejedelmec közzül egy Josuet, a ki a Magyar Izraelnek vére nec porbantsorgáfan szívében meg-indulna, a ki ruháját meg szaggatna, a ki az Isten elől arczal le-borulna s az Országának véneivel ug y

(a) Efa 1. 7. 5.

(b) Joh 7. 1. 6. 7.

(b) Nincs. Nofza szemlellyük el az Istennek Propheta szolgait, ezer közzül, százat; száz közzül, tizet; tiz közzül egyet alig talál egy Jeremiást: Ki azt kívánná hogy Isten változtatná az ő fejet vízekké, szeméit könyhullatásoknak kut fejévé, hogy ejjel, nappal sirathatná meg a Magyar népnek leányának meg-ölettetit. Hol vadnac a Lotok, kik a népnek irtozásra méltó bűnökön gyötrenéc lelkeket? El-aluttac. Hol vadnac az adakozo Thabiták, és kegyes istű Deborah? Meg-

fogyat-

HALOTTI PRÆDIKATIO. 23

fogyatkoztak. Oh szent Isten nagyobb részre a mi Magyarink Stoicusokká, Pharahokká, Saulokká, Epicureusokká lötenek. Stoicusokká lötenek, mert annyira meg-keményítette Nemzetünk szívet, hogy immár tellycséggel sem jót, sem gonoszt nem akar érzeni. Illyek valánac régenten amazok, kikről az Amos panaszkodik. (a) kik midőn a Jeseff haza meg-romlot, azon egy szívet, lélekkel meg-kellet volna szomorkodniok: Sőt ugyan meg-betegedniok lelkeiben, akkor vigan laktanac. — Hegedűszo mellett énekeltének, és vigaság terű szerzőmokat gondoltanak ki a bort is nagy pohárokkal ittak, &c.

(a) Amos, 6. 7. 3. 4. 5.

Had-fogjam-meg kebeledben szivedet Magyarfág; Mind illyen romlásodnak habzo tengereben is, végfő pusztulásodra vigasággal, és tombolva nem közelgetése? Nem győznek ezen a Szomszéd Nemzetbeli meg-értelmék e leget csudálkozni. Nem is ok nélkül, mert én nem láttam s-nem is hallottam Országot, mely nagyobb örömmel és vigasággal vesztet volna mint Magyar-ország. Meg-utálád hiszem édes Nemzetem a fenytéket, Isten Parantsolatya ellen temminek tártván azt, de el-hidd bizonynyal,

24 HALOTTI PRÆDICATIO.

zonnyal, többek és nagyobbak esnek ennek utánna rajtad mint eddig. Bizony úgy fog Isten veled cselekedni, mint a' vak mérő kemény gyermekekkel szoktanak bánni, kin az vészszó nem fogván bottal fenyegettek; az sem használván, meg-esik hogy hóhér kezében adatik s-ennek enged. Téged eddig az Isten vészszóvel sújtolt gyakorta, azt meg sem érezvén, bottal, pálczával is hozzád csapott; sőt derékban igen meg-is ütött, de nem fáj, kövé, erzté, lőttél, meg-keményedtél. Mellyhez képest azt merem bátorfággal mondani, ezennel a' hóhéroknak kezében adattatol: Mert meg-esküött az Ur a' maga életére, ámbár tíz emberek maradványnak is egy házban, de mind meghalnak, &c. (b)

(b) Amos
6. 9.

Pharabokká lőttünk, mert mihelt a' csapás rágalást vészzen rajtunc, ottan mingyárt, a' mi Istenünkkel való új vonásra térűnc visszafra; De nyugot szível legyünk benne, hogy már utban vagyunk *Maisés*, véle ékessen szollo *Aron*. Az *Moisés* el-érkezvén *Aron*nal hozzánk, vészszójét vészzi és ki-nyujtja, Országunknak minden vizeire, és vérré változnak, hogy azokbul se az emberek

HALOTTI PRÆDICATIO. 25

emberek se a' barmoc egy csöppöt is ne ihassanak. (b) Oh ez is következhetik nyavalyaságunk miat, hogy Magyar-országna s-Erdélynek minden folyó vizei békákkal tellyesen folynak, mellyec bé-mennec lako helyeinkben hálo házainkban, ágyainkban, sűtő kemenczéinkben; sőt még téstáinkban is bé-másznak. Oh bizony ez is meg-lehet Istenünk szemében való port rugásunkért, hogy Országunknak minden porai tetvekké változnak, mellyek mind magunkat s-mind barmainkat meg-c-mészti. Végezetre ez is meg-lehet, hogy az Ur ellene való hadakozásunkért olly kücsöt bocsát ez földre, melly mindeneket meg-öl. (c)

(b) Exod. 7. 19. 20.

(c) Exod. 8. 7. 18. 21. 9. 3. 9. 18. 19. 20.

Saulokká változtunc, mert iszonyu romlásunkon való bánatunkat, s-melancholia-nkat lant; hegedű, czithera pengetéssel enyhittyűc. E' bizony csak annyit téstén, mint a' forró hídgelésben a' jeges viznek itala, melly egy kevesfő hivesű; de nagy hamar kétszerte való nagyobb

D

hévléget

26 HALOTTI PRÆDIKATIO.

hévseget és szomjúságot szerez. Vajki kedves lágy párnája vala ez a gonosz Sátánnac az Saulban, noha egy kevéscé szűnni láttatott.

Epicureusokká lettünk; mert látván hogy nints reménység emberi mód szerént szabadulásunk felől, azt mondgyuc sokan: *Együnk s igyunk, mert holnap meg-halunk.* Melly tselekedeteinkel annál inkább néki busittyc a megharagut Istent; ki mit mongyon ez illyetén nép ellen halljátoc-meg. (a) *Mikor a' Seregeknek Ura Isten hírvá titeket akkor az időben sírásra, jajgatásra, magatoknak meg-kopaszítására, és gyászruhában való öltöztetésre. Imé öröm és vigaság vala, ökröknek le-vágása, juhoknak meg-ölése, hus étel, bor ital, ezt mondván: Együnk, igyunk, mert holnap meg-halunk. Ez az Seregeknek Istenének sült-ben ment. Bátor ha meg-botsáttatik nektek ez hamisság, míg meg-haltok. Bizony ez esik rajtunk, ha eszünkre nem térünk. Hát mit mivelünk? Hullászatoc könyveket, fohászkodgyatoc. Mellyet ha cselekeztet ez léfzen vigasztalástoc.*

(a) Efa.
22. 7. 12.
23. 14.

Mert az Ur a' ti könyhullatástoknac csöppeit tömlőjében szedegeti s fohászkodástokat laistromában jedzi.

Mondod

HALOTTI PRÆDIKATIO. 27

Mondod: Honnan tudhatom-meg, ha én az Istennek könyveket hullato hivi között való vagyok? Az Eötvös az Aranynac és Ezüst-nec finumfágát az Proba kövön isméri-meg; Így te is keresztyenségednec finumfágát im ez két proba köveken meg-ismérheted.

Az első legyen nekem szabad-*údvözítésnek* örömenec proba kövenec neveznem.

Az *Másikat* lelki ismértnec csendeségnek proba kövenec.

Az első Dávidnál vagyon (a) Mellyet így ohajt: *Ad-meg-énnekem a' te údvözítésednek örömet.* (a) Pál. 51. 7. 14.

Az *másik* Esaiásnál (b) Az holot maga az Isten azt mondgya: A' békeséget, az az, lelki ismértnec csendeséget úgy öntöm az Izrael, remint a folyó patakot. (b) Efa. 17. 12.

A' mi az első proba követ illeti? Mondod: Ez *údvözítésnec* örömenec proba köve bennem vagyóné nincsené, micsoda meg-csalhatatlan jelekből tudhatom-meg? Im ez hármakból.

I. Az szűnec egészen való meg-nyugová-sából, ebben hogy ő a' J. C. kicsiny serege között

D 2

28 HALOTTI PRÆDIKATIO.

közzül való. Kérdem: Erzed-e ezt magadban? Erzem Uram. Eözüly hát mert nálad vagy az idvezítő örömnec gyönyörű proba köve. Viduly el-bádgyadot szű, mert maga édes Urad ekképpen bátorít tégedet. (c) *Ne fély kísért sereg mert te ezet a' te Atyádnak hogy adgyon néked Országot.* Hallod: Országadattat néked. Királys- Királyné léfz. hát. Nosza mosolodgyál el-lankat lélec ne hadel magadat várjad az Isten, ezennel meg-latod hogy ő léfzen a' te országádnac meg-szabadítója, és ő léfzen tenéked Istened. (d)

(c) Luc.
12. 32.

(d) Pál.
12. 7. 6. 7.
II. Signum

I. A' bűnnec és a' Sátánnac ostromi s-erei alatt lévő Istenes elmélkedésből.

Kérdem: Mikor a' bűnnec és a' Sátánnac rajrad való nagy erejét és ostromát érzed, még-ackoron-is úgy gondolkodol-e magad felől, hogy az Isten mind ezeket csak azért tartja rajrad, hogy az Istenec veled közlöt foc-jotéteményiben felettéb el nem hinnéd magadat, és fel-ne-fuvalkodnál? Ugy gondolkodom Uram. Eörvendgy hát, mert nálad az idvezítő örömnec proba köve. Füleidben ezennel ez az Echo zengedez: Ne fély, *Eleg néked az én kez yel-*

(4) 2. Cor.
12. 7. 7.
II. 2.

mem. (4)

III. Az

HALOTTI PRÆDIKATIO.

III. Az örömmel egyben köttetett fiui felelemből. Kérdem: Imádkozol-e te Istenednek előtte? Imádkozom Uram. A' mikor imádkozol örülsz-e szivedben? örülsz-e Uram. Azonban a' Dávidnac éneke szerint (b) félsz-e, ret-regsz-e? Ugy édes Uram. Oh nálad az idvezítő örömnec ragyogo proba köve, valóságos bódog vagy; mivel az Urban bizol. Eddig az első proba körül.

III. Sig.
num.

(b) Pál. 2.
7. 11. 12.

Kérded; Hát a' másik proba követ, tudni-ill-e a' *Lelki ismertetnek csendességét* honnan tudhatom-meg, ha bennem vagy-on? Hald-meg im meg-mondom. A' mikor a' J. C. az utolsó napon el-jövénd négy könyvec nyittatnac meg.

I. Reá emlékeztetnek könyve.

II. Az Itéletnec könyve.

III. A' lelki ismertetnek könyve.

I V. Az Eletnec könyve.

Az reá Emlékeztetnek könyvének kétféle nagy regál levelei vadnac.

Egyikén az embereknek az o-e a' bűneic vad-nac fel-irván, mellyeket ez világon bűnöknek nem ismertetnek lenni;

Másikon az o-e a' mellyekről meg-felekez-

D 3.

tenec.

1. Liber
Recordat.
2. Liber
Judicii.
3. Liber
Conscienti-
tiz.
4. Liber
Vitz.
Liber Re-
cordat.

30 HALOTTI PRÆDIKATIO.

tenec. Ez könyv az utolsó napon fel nyitattván, eszékben juttattya a gonosz embereknek mind azokat az ő bűnöket; valamelyeket ez világon bűnöknek nem ismertenec lenni, és valamelyekről meg-felekeztenec.

Az *életet* *életnek* *könyvének* is hasonlo-képpen két nagy levelei vадnac.

Egyiken nagy öreg el-törölhetetlen finum arany betűkkel im ez szű repestető *sententia* vagon fel írva: *Sertek elén Atyámnak áldottai, birtokai az Országot, melly meg-kefésztetett nektek ez világnak fundamentománac fel-vevő elbt. (a)*

(a) Math.
25. 7. 34.

Az másíkan nagy bőttükkel Fekete holt szénnel ez szű szomorító *sententia* vagon fel írva: (b) *Atkozottak mennyetek-elén tüllem az örök tűzre, melly kefésztetett az ördögnek és az ő Angyalinak. Oh ször szálakat borzazto, emberri ábrázatot meg-valtoztato, gondolatokat meg-haborito, derekának erejét el-szakaszto, terdekét egyben koczogtato viszsza hihatatlan *sententia*!* (c) *Jesu Christe. Hiszem te irasid ezek, ki ez Világ hallattára nem ezt mondod az utolsó napon az gonoszoknak. Áldottak; hanem azt mondod: Atkozta. Jaj annacà kit te meg-atkosz.*

(c) Dan.
9. 7. 6.

1. Itt a

HALOTTI PRÆDIKATIO. 32

1. Itt a gonoszszac ezt mondhatnác. Ur-am, ham-ár minket meg-átkoztál, ne üz-zel el-őled: De imé azt kiáltya: *Mennyetek-el én tüllem.*

2. Továbba ezt mondhatnác még is: Dávidnac Fia, ha immár meg-átkoztál, ha immár tülled el-űztel, Ne kellestec mennünc az tűzre: De jaj ez mondati: Atkozta mennyetec el én tüllem az tűzre.

3. Harmadszor még-is így szólhatnác: Istennec Fia. Ha már meg-átkoztattunc, színed elöl el-űzettunc; a tűzre küldettunc: Légyen valaha vége annac a tűznek, Légyen száz ezer, Légyen húsz száz ezer, Légyen ezerni ezer, &c. esztendő kig tarto, ámbár aza' tűz csak légyen Ur-am valaha vége. De jaj nem adatik kedves válasz, mert ez hallatik: Mennyetek-el én tüllem az örök tűzre.

4. Végezetre még-is ezt mondhatnák, Máriánac szülöttyc: Ha már atkozta, meg-vettettek, &c. vagyunk, az örök tűzben légyen valami jó társunk. Oh nem lehet, mert azt mondgya az Ur: *Az ördögök között mennyetek.*

Az Lelki ismertetnek könyvének három levelei vадnac.

Az első

32 HALOTTI PRÆDIKATIO.

Az első levélnek egyik felén az jó gondolatoc, másik felén a gonosz gondolatok vadnak fel-irva

Az Második levélnek egyik felén a jó, másik felén a rossz rothad tisztátalan beszédec vadnac fel-irva, mellyec még az Istennek szent lelkét is meg-keferitit. (a)

(a) Eph. 4.
7. 29. 30.

Az Harmadiknak egyik felén az jó, másik felén a rossz cselekedetec vannac fel-irva.

b) Apoc.
7. 7. 45.
6. 7. 8c.

Az életnek könyvének tizen három levelei vadnac. (b)

Az tizenkét levélén tizen-két két ezeren vadnac fel-irva, úgy hogy mind egyben sumálván a 12 leveleken száz negyven négy ezeren vadnac fel-irva. Ezec peniglen az Izraelnek minden Nemzetiségéből el-pecsételtetteknek számok.

(c) Apoc.
7. 7. 9.

Az tizen harmadik levelen nagyfokaság vagon, mellyet senki meg nem számlálhat, mivel minden népekből, nemzetiségből, nyelvből ágazatból állanac vala a Bárány János előtt. (c) Ez könyvnek mind táblája, mind levelei, s mind peniglen bőrtől, finum arany, hasonlatos a tisztá Crisztályhoz. Ez könyben vadnac minden választattaknak nevek fel-irva. Immár

HALOTTI PRÆDIKATIO. 33

Immár ezeket így értvén, az fellyeb megemléket kérdésre meg-felelek. A kérdés ez vala. *Honnán tudhatom meg, ha a másik proba kü.* u. m. *A lelki ismeretnek csendesége bennem?* Ebből meg-nyugot szível vagyé ebbé hogy az Ur. J. vérevel a te lelked ismeretinek könyvéből minden gonosz gondolatodat, rothad, mérges, tisztátalan beszédidet, undok cselekedetidet éppen ki töröltte? Meg-nyugottam Uram. Vigadgy hát mert nállad vagon ez második proba kü is.

Hogy azért immár együgyű Tanításomat, ez mi halottunkra, az Tékéntetes Nagylágos, néhai B. E. GROSS REDEI FERENCZ Urunkra, fokunkra nézve édes tápláló Atyánkra szabjam.

Az Tanuságban fellyeb meg-értők, melly meg-mozdulhatatlan legyen az Istennek szerelme az ő könyveket hullato hiveihez, úgy hogy az, azoktól semmi nyomorúságokban soha öröкке el nem távozik. Bizony ez mi Halottunktól sem távozo el semmi nyomorúságban. Ugyan-is.

Hogy az Istennek könyveket hullato hivei
E közzül

34. HALOTTI PRÆDIKATIO.

közzül való nem volt volna, nem tudom ki-
csoda alithatná. Oh melly serény vala az űd-
vőtségnek utai felől való tudakozásban. Bi-
zonylag erre lstenem s-à magam lelke.

Mely bõlts volt lelke az igaz mennyei
tudományban; velem egyetemben tanuk erre
mind azok, valakik az ő beszélgetéfit éjjel nap-
pal kívül s-belől halgatták.

Melly forro, s-kesergő vala az imátkozás-
ban az Cananzával, Udvari népe beszéllye-
meg.

Melly fárathatatlan vala az igének mind
olvasásában s-mind olvasatásában. Vigyázo
Prædikátori hirdessék.

Az sok bujdosok, mind felső, közép és al-
so renden lévők, kik ez Zöldellő Borostyán
fánknak árnyékában az veszedelmes háborusá-
gokban esendessé nyugsznak vala, szerelmét,
szerelmének gyönyörű jo izu gyümölcsit em-
legetsék; sőt még-maradékoknak-is meg- be-
szélleni, se ne restelleyék, se ne szégyenelleyék.

Az *Arvák*, mint Tutorokat; Az *őzvégyek*,
mint Gyámolokat; Számos *Egyházi* rendek
mint *Promotorokat*; A' sok *fogyók*, mint szaba-
dítókat toha el ne felejtessék. Ti sok

HALOTTI PRÆDIKATIO. 35.

Ti sok éhezők, kiknek kenyerét, ti sok sző-
juhozok, kiknek italt; sok rongyosoc, kiknek
ruházatot nyujtot, zokogjatoc mert oda va-
gyon Dajkátok.

Bánkodgyatok Jövevényec, mert el-dült
Gyámolotok, könyvezzetec uton-járok, mert
el-alut szállás ado Gazdátoc. Sirjatok betegek,
merta' fetét koporsóban fekszie látogatótok.
Ohajcsatoc szűkölködők, mert meg-váltatoc
attul à ki mindenkor táplál vala, de soha liszti-
s- olaja el nem fogy vala. Könyvezzetec iffiaç,
jajgasztatoc szűzek; mert el eset az a' ki titeket se-
lyem ruhával ruház vala.

Könyhullatásoknac Kut feje vala ez, Er-
dély s-Magyar - ország, ha meg - fontolnád.
Bezzeg igen meg-károztatál. Elt ez mi Halot-
tunc 54.-esztédőket, mellyeknek többire még à
leg-javait-is sirással és bánattal töltöttel. Oh bi-
zony ennek az ő kenyerre kesergés, itala köny-
hullatás, fekvése noszolya ásztatás lön. De
mind jól vagyon, mert az Ur tömlőjében szed-
te az ő könyhullatásit, s-meg- emlékezet fo-
haszkodásirul-is. Ha ütöt az Ur kívül sujtolta,
belől vigasztalta, meg-menekedet immár bol-
dogul

36 HALOTTI PRÆDIKATIO.
dogul mindenektől; mert a' sok nyughatatlan-
ság után az nyugodalomnak helyén nyugszik,
a' sok sírás után, az örömnec tellyes idején örül.

Oh zokogva szánta ez világon; de im-
már az Új Jerusálemben vigan arat; Ez életben
könyhullatással vetet; De most amabba Dávid-
dal dicsekedvén enekel. (a)

(a) Psál.
116. 7. 7
8. 2.

Mert meg-tért már az ő lelke az ő nyugo-
dalmában, jól tót az Úr ő velle, meg-szabadult
máraz haláltul, szemei meg szüntec az könyhul-
latástul, lábai né félne az eséstől; Mert az élők-
nek földében jár az Úr előtt szüntelenül. Edes
Istenünk, szerelmes Atyánk, a te erős, meg-vál-
tozhatatlan, állandó szerelmedből; tégy részt
minékünk is szegyen könyveket hullato Fiaid-
nac és Leányidnac, ebben, ebbé az öröm-

ben a' mi Urunk Jésus Chistus által,

Amen!

EMLEKEZET- NEK OSZLOPA.

Mellyet Néhai kegyes Urának Méltosá-
gos Groff REDEI FERENCZ-
nek örökké-valo dicsíretes emlekezetire,
fel-emelt, Kapos Városának Lelki-Ta-
nitója Görgei Pál. Az Vigasztalásnak
Istene adgya mindnyáinknak az ő Vi-
gasztalo Szent Lelkét most és minden
időben, Amen.

Terembe
35. v. 10.

ELŐL-JAROBESZED.

MÉltóságos, de igen felette szomoru
halotti Pompa, nevezetesbé ez mo-
stani szomoru alkalmatossággal,
Dicsőséges hírű kegyes Fejedel-
münk, és több Méltóságos Groff Vrak, Méltoságos Groff Vrázszyok képértviselő Te-
kintetes személyek. Régi dicséretes Magyar
vérrel, és Atyafi szeretettel bíró igaz hazafia,
Méltóságos Groff TÓKÓLYI ISTVÁN Urá.

A

Isten

ELŐL JARO BESZED.

Isten itéletiből a Magyar Nemzeten gerjedező Isten haragjának lángodozó tűzéből, kiragattatott üszög darabok Tekintetes Nagyságos fű fű Vrak. Erdély és Magyar Országban lakó Haza szolgálattára termet Nemes és Nemzetes Férfiak, tisztá kegyes, becsületes életet élő Méltóságos Tekintetes, Nagyságos, Nemes Nemzetes meg-keferedett felekezetek, Isten titkainak hűséges sáfári tudos Lelki-Pásztorok.

Keferű jajszoval, minden szegéletiben betölt, fekete gyászban öltözött Attya nélkül árván hagyatott szomorú Huszti udvar!

Egy szoval valakik imez fekete gyászos, szurkos koporsóban fekvő Néhai Méltóságos, kegyes életű, ritka példájú Groff REDEI FERENCZ Vram ő Nagysága, fok elme és testébéli szenyvedési után, Istenben elnyugott s meg-hervadt tetemeinek, utolsó tisztességes el-takirítására bokros keferűségek alatt forgo gyászos Vdvarára jöttetek.

Tudom olvastátok, ha nem olvastátok is, de hallottátok az Moses teremtéfről irt Könyv. ötvenedik Részében, amaz jó vénfeggel meg-

ELŐL-JABO BESZED.

elégedett, csendesen e világbul ki-mult, Jákób Patriáchának életét, csendes bódog ki-mulását, és el-aluvása után való tisztességes el-takirítását, kinek Példáját bizonyára ha az idő el nem folyna, s a ti békeséges türestek is el nem fogyna, elől-járó beszédemben méltán szabhatnám, alkalmaztathatnám s-joszágos cselekedeteknek balsaraumával meg-kenettetett, életében Sz. Patriacha életet élő, halálában Jákobi csendes ki-mulással ki-mult Néhai Méltóságos Groff REDEI FERENCZRE.

Teremt. 50
7. 2.

(1.) Mert ha e két Méltóságos személyeknek, Néhai Méltóságos Groff REDEI FERENCZnek, és amaz halhatatlan dicsőséges hírű BETLEHEN Familiabol származott keferűségnek éles törivel mostan szívében által veretett édes Férje szomorú koporsója mellett siráinkozó Méltóságos Groff BETLEHEN DRUSINA Aszfonyunk az szent szövetség által való egyben köttetéseket, gondolom csak nem úgy tanálok mint volt Jákobnak az Rákellel.

Teremt. 29

(2.) Ha életében szerető kedves fia halálával meg-keferedett volt az Jákob, ki így szoll

A 2

vala

4 ELŐL-JAROBESZED.

vala gondolván hogy az fenevadak szagatták el.
 Teremt. 37. Sirva megyek az én fiamhoz az koporsóban,
 7. 33. 35. és siratá őtet az ő Attya gyászoló - is. Oh Pá-
 triárchai Sz. életet élő Nehai Méltóságos Groff
 REDEI FERENCZ, midőn ama' te egygyetlen
 edgyedet - is, az nagy reménfégű Nehai méltó-
 ságos Groff REDEI LASZLO az gonosz
 fene halál el - szaggatta volna, gyászban öltöz-
 vén valóban siratád, és becsületedre meg - őszült
 fejed, sirva menta' te Fidhoz a' koporsóban.

(3.) Jákób meg - érezvén az testnek erő-
 telenfégéből halálát, elől hivattya fiait; és azok-
 nak jövendőrt mondván lábait az ágyra fel tévén
 csendesen ki - mulék. Tegyetec bizonytságot,
 Mélt. Tek. Nemzetek, mind két ágon lévő A-
 tyafiak; boldogoc; alacson karban lévőök, ha-
 lála előtt (noha annac. előtte is) melly szível lá-
 tott, hivatott; segéllet - is benneteket.

(4.) Jákób még életében *providealt*, gon-
 dokodott takarításának helyéről. Mikor ugy-
 mond én az én népem közzé számláltatom,
 Teremt. 49. 7. 29. ad 32. temesséte engemet ama' kőből vágott kopor-
 soban, melly a' Chitteus Hephronac földin va-
 gyon,

5 ELŐL-JAROBESZED.

gyon, mellyet meg - vőtt Abrahám, mind az
 mezővel egybe az Chitteus Hephrontul hogy
 az lenne neki temetése való öröksége. Az
 holott temették Abrahámot, Isákot, Sárát, Re-
 bekát, Leát. Így a' mi Jákobi szent életet élő jó
 Vrunk - is, még életében az ő egygyetlen egy I-
 fájának, magának abban az helyben, mellyet
 boldog emlékezetű elejek mint Abrahám, nagy
 summa pénzen szerzetének volt, tudni illik,
 Huszt Várában, tiszta kősziklából ki vágatta-
 tott sirjába oda a' hol az ő szerelmes egygyetlen
 egy nagy reménfégű Fiát Groff REDEI LASZ-
 L O T temették, Testamentum szerént meg-
 hatta hogy őtet is oda tegyék.

De lássuk mint temették - el Jákób?

1. Joseph és Attyának orcájára borul-
 ván csokolgtatván meg siratá; drága kenetekkel
 meg - kenette, és az Egyiptombeliek is hetven
 napokiglan siratták. Ha a' tüzet olajjal akar-
 nám öntözni, bizonyára e' mi Jákóbunk is
 meg - érdemlené azt, hogy koporsóra borult
 zokogo Márájával, mi is az Egyiptumbeliek-
 kel, nem hetven napokiglan, hanem tellyes éle-
 tünkben siratnánk és kétszergegnék. 2. Fe-

ELŐL-JARO BESZED.

2. Felette igen sokat kifizették, mert Pharaonac minden szolgai, Joseph minden Vidvara népével. Egyiptumnak minden vénei, úgy hogy felette igen nagy sereg vala, *Teremt. 50. v. 7. 8. 9.* Vgy látom ez Méltóságos Patriarchai szent életet élő Vrunknak is takarítását. Isten sok Méltóságos Tekintetes Nemzetes és Tiszteletes kifizetővel meg-áldotta, mind ilyen alkalmatlan időben is, mellyért én mindennek azt mondom, mellyet a' Dávid mondott a' Jabbes Gileádbélieknec. Aldottak legyetek ti az Vrbana' kik ezt az irgalmaságot cselekedtetétek az én Vrammal, hasonlo igazságot és irgalmaságot cselekedgyék az Vrti veletek is.

3. Az hely a' mellyben temették Jákobot, akkor azt mások birták, *id est.* a' Chet Fai, mellyet mindazonáltal idővel Isten örökség szerént az Jákob maradékinak meg-adott. De hald ezeknek nagy emberfégeket. Jollehet nagy sereg, még pedig idegen Nemzetből álló kifizető a' Jákobnac testét, még is csendesen fegyvernek zörgése nélkül meg-engették Jákobnac testét, édes eleitől pénzen vőtt örökségiben el-takarita-

ELŐL-JARO BESZED.

karitatni. Oh ne haladgyanak hát meg minket is Keresztyéneket azok a' pogányok, hanem a' mi Jákobunknak meg-hűlt testét, az ő szerelmes egygyetlen egy rajjának tetemihez csendesen szálltsuk-bé, hogy miképpen lelkek Isten-nél vagy on, azon képpen a' boldog fel-támadásnac napjáig tetemecs-porok is edgyüt nyugodgyék, mellynec véghez vitelire hogy Isten erőt és segítséget szolgáltasson imátkozzunk.

V Egire mehetetlen tanácsu hatalmas nagy Isten, a' te kezdedben vadnak a' mi életünknek minden napjai, Uram ha te meg-fedded az embert, ottan el-vész az ő szép ábrázattya, mint a' mollytul megemésztetett szép ruha. Taníts meg minket hadd tudgyuk bölcseséggel számlálni a' mi napjainkat, adgy tiszta jó lelki ismerettel való életet, ez árnyék világon élhetnünk, engedgy idvességes boldog kimulást, és idvességes od atuvásunk után, kössed Lelkünk az élőknek csomójában. Mi Atyánk, &c.

Kegyes életű jó Vramnac utolsó tiszteletes takarításának ékeztetésére, örökké való dicsíretes emlekezetinéc oszlopát szívetekben fel-épittem, amà mozdulhatatlan *fundamentum* om, mellyet az Istennek lelke le-tött ez Soltár író

8 ELŐL-JARO BESZED.
 író Dávid Prophéta által az 112. Soltárnac 6.
 versében: *Eőrdők emlékezetben leszén az igaz.*

Elől-Járo beszéd.

Peld. 22. v. 1. Kivánatosb az jó hír név nagy
 gazdagságoknál, *Pro. 7. v. 1.* Job embernek
 az jó hír név az drága kenetnél. Innen mond-
 gya az Poëta-is, *Omnia si perdas famam servare*
memento: Ha mindenednek el kellene veszni-is,
 az nem képest de jó hiredet meg-oltalmazad.
 Ugyan-is az tisztességes élet, az jó hír nélkül
 csak merő halál. Innen vagy on hogy az pogá-
 nyok hirt és nevet szerezhessenec, halálos ve-
 szedelemre attác magokat, Curtius áföldnec ha-
 sadékjában lovastól fegyverestől bé-ugratott.
Liv. Lib. 2. Ancharus Attyát feleségét, gyerme-
 kit, meg-csokolgatván, hazájához való szere-
 tetiért egy rettenetes örvényben ugratott. Olly
 igen kívánnya az ember a jó hirt nevet. hogy
 fokban Herostratussal fel-gyujtyác a Dianna
 Templomát; Azaz, nagy gonoszt cselekefz nec
 hogy csak még-is hírec nevec maradgyon-fel.
 Így szolnac a viz özön után meg szaparodott em-
 berek-is, *Teremt. 11. 4.* Jer éppitsúnc magunk-
 nac Vá-

EMLEKEZETNEK OSZLOPA.
 nac Vároft és tornyot, mellynec magassága az
 eget érje, és illyen módon szerezzúnc magunk-
 nac nevet, &c. De ezec csac mulandoc. Ha-
 nem a ki halhatatlan örökké való emlékezetet,
 még penig áldásban való emlékezetet akar had-
 ni, ez kezúnc alatt lévő lecske meg-tanittya,
 így szolván. *Eőrdők emlékezetben, &c.*

Az hol summa szerént az isten félőkneec
 szép *privilegiomoc* adatic előnkben hogy öröc
 emlékezetben lesz nec. Az hol kettőt kell meg-
 jegyezúnc. 1. Az *Privilegiummot*, melly az
 igazakrol mondatic. Hogy öröc emlékez-
 Az kirúl mondatic. Az igaz.

Kérdés. Micsodás az az igaz az melly öröc
 emlékezetben leszén.

Felel. Nem értetic itt olly igaz ki *absoluté*
 egy általlyában minden bűn nélkül való volna
 természeti szerént, mert illyen az egy ember
 Iesus Christusnál több nincs, az ki mindenek-
 ben mi hozzúnc hasonlatos az egy bűnön kívül.
 Az emberek között penig illyen igaz egy sincs,
Rom. 3. 11. Nincsen csac egy igaz is, *Peld. 10. 9.*
 Ki mondhatná azt tiszta az én szivem, tiszta
 B vagyoc

EMLEKEZETNEK

vagyocaz én bűneimtől, Tetétől fogván tal-
pig nincsen az emberben semmi épség, *Esa.*
64. v. 6. Minden mi igaságunc hasonlo a' vér-
ben ferteztetett ruhához.

Hát nincs semmi képpen igaz ember?

Felel. Vagyon, mert azt mondgya a' Lecz-
ke, örök emlékezetben léfzen az igaz. 1. Va-
gyon olly igaz ki igaznac mondatic igyében,
dolgában, *Iustitia causæ.* Igy Sz. Dávid a' 43.
Solt. Itilly-meg engemet én Istenem, és fogad-
fel az én igyemet. Igy Saul, *1. Sam. 24.* Igazabb
vagy én nála mnál, mert te jól cselekedtél én
velem, én pedig te veled gonoszul. 2. Vagyon
Iustitia comparativa: Azaz, egybévettetett avagy
hasonlított igazság, mint Loth a' Sodomabé-
liekhez hasonlítottva igaz lelkű Lothnac mon-
datic. Jób akkoron élt emberekhez képest, hű
és tökéletesnek, Zachariás és Ersebet Afzszony.
3. Vagyon más igazság-is, a' mellyről Sz. Pál
szoll, az igaz ember hitből el. A' minéművala
az Abrahámé, *Rom. 4. 3.* Melly *imputativanac,*
azaz Tulajdonítás által valonac mondatic. A'
melly kettőben áll. 1. A' bűnöknek meg-bo-
csátá-

Job. 1. 3.
Luc. 1. 6.

OSZLOPA.

csátásában. 2. A' Christus igaságának tulajdo-
nításában. Bóldog ember a' kinec bűnei meg-
bocsáttattanac, és kinec Isten nem tulajdoni-
tya vétkét. Illyen igaz értetic itt. Mondatic igaz-
nac. 1. *Ratione Imputationis.* 2. *Inchoationis.*
Mert a' hívő ember el-kezdi az igaz életet, ugy-
mint ki a' bűnnec meg-halván igaságnac él,
mellyet szép rendel le-ir szent Dávid eb-
ben a' Soltárban. Micsodás az ollyan igaz? *v. 1.*
Bóldog a' férfiu ki féli az Vrat, és az ő parancso-
latjban igen gyönyörködik, *vers. 4.* könyörül
másón, és kölcsönt ad, az ő dolgait igazán vife-
li, *vers. 9.* Osztoget adakozic a' szegényeknek, és
az ő igasága el nem fogy, hanem meg-marad
mind örökké. Egy szoval mint a' folyó viz mel-
lé plántáltatott fa, melly a' jószágos cselekedet-
ekkel zöldellő leveleit el nem hullattya; mert
a' Christusban meg-igazult ember jószágos cse-
lekedetekből, ugy-mint hitinek gyümölcséből
mutattya-meg idvezülendő hitit.

Mit mond immár az illyen Christusban
meg-igazult, igazulását, jószágos cselekedetek-
kel meg-mutato emberről. *Felel.* Örök emle-

B 2

kezet-

Solt. 52.

78 **EMLEKEZETNEK**

kezében lézen. In memoria perpetua. Tulajdonképpen nem értetie itt az olly emlékezet, minémű a mienc, tudni-illie a mi agyunc velleben bé-nyomattatott *specie*ekben a melly áll, hanem más, a mint ide alá meg-mutogatom, miképpen mondáséc Isten valakirül meg-emlekezni.

A' honnan egy rövid Tanuságot tések-le.

Az igaz Isten felő embernek holta után is halhatatlan dicséretes emlékezete fenn marad.

Az Tudománynac meg világosítására ilyen kérdést lássunc, holott és kiknél marad emlékezete. *Fel.* 1. Földön. 2. Mennyen. 3. Emberec előtt. 4. Isten előtt. E' világon emberek előtt, hogy hogy miképpen?

1. A' menyiben ezilyletén embernecc nagy hitit békefséges tűrését, Istenes kegyes életét fáradhatatlan buzgo Isteni szolgálattyát emlegetik. Abrahámnak nagy hitit, Jóbnak békefséges tűrését, Dávidnak Istenes kegyes életét, Zachariás és Ersebet Sz. Anna Afzszonynak fáradhatatlan Isteni szolgálattyát, ki bőjtöléssel és imádkozással el-nem-távoztván az Ur-házának küszöbétül szolgálta az Istent.

2. Az

OSZLOPA

2. Az szegények előtt foglyok rabok előtt kiknek táplálója volt, életben. Így amaz jószágos tselekedetekkel és alamisnálkodással gazdag Dorkas. Az özvegyek mutogatván Sz. Péternek az ruhákat az mellyeket csináltata. Az Christus fejére kenetet le öntő Afzszonyi allát.

Cselok. 24.
Matth. 26.

3. Midőn Isten ditsőségre Templomokat Scholákat, és ahhoz való jövedelmeket állat valaki. Így Obadiás-is, ki az Acáb idejében való hit üldözésben, száz Prophétákat ötvenenként tartott táplált a' barlangban. Ma-is az Izrael fiainac dicséretes emlékezete prädikáltat az Isten Sátoránac fel-építésében, melly buzgó voltanac, kik még fülön függőjőket is le-szedték és oda attác. Dávid hogy az Isten Templomához tartozo szükséges *matere*akat meg-szerzette, Salamon hogy fel-építette.

4. Maradékiban. Mert az Attya ha kivált-képpé jo fiat hagyhat ő maga után, ha meghalís él, tudni-illie a' Fiában. Így ma-is sok Méltóságos embereknecc emlékezete fenn-vagyon. Antonius Piusnak és Philep Királynak-is az Nagy Sándor Attyánac haláloc orájánis e' volt vigasztalás.

B 3.

talá-

EMLEKEZETNEK

találoc, kik elől hivatván Barátit, így szollotta.
nak. *Aequo animo moriar cum Filium post me relin-*
quo, i. e. Eörömet meg-haloc mivel magam
után fiat hagyhatoc.

Ellenvetés. Lám sok istentelenek-is vadnac
emlekezetben, Mint Judás, Chain, Saul, Acháb.

Felel. Peld. 10. 7. Az igazaknac emlekezeti
áldásbá vagyon, ellenben az istentelenké átok-
ban; és így jobb volna, ha emlekezetben sem
volnának.

Kérdés. Hát az igaz ember ugyan soha nem mé-
g yen feledékenységekben e földön?

Felel. De hogy nem; sőt a' gonofságban
helyezettett világ gyakorta az Isten felől
így szöll. El-vész az igaz; de Isten előtt öröc
emlekezetec meg-marad. Mert ha az Anya
el-felelkezhethék-is az ő méhénecc gyümölcsé-
ről, de az Isten még-is el nem felelkezhetic az
ővéiről, Sz. Lukács 10. részénec 20-dic versé-
ben azt mondgya: A' ti nevetec fel-vagyon írva
az egekben. Esaiásnál-is, örökké valo nevetá-
dok nékrec melly soha el nem vész. Ugyan-is
meg-emlekezie Isten az ővéiről.

I. Ez

OSZLOPA

I. Ez életben 1. a' menyiben azoknac kö-
nyörgéseket meg-halgattya.

2. A' menyiben azokat oltalmazza, testi
lelki áldásával meg-áldgya: mert a' kegyesség-
nek nagy haszna vagyon, meg-jutalmaztatása
vagyonannac, mind ez életben s-mind a' kö-
vetkezendőben, *1. Tim. 4. 8.*

II. Halálokban a' menyiben azoknac lel-
keket szent kezeiben vész, mert ugyan-is a' por *Prad. 22.*
földé léfzen, a' lélec meg-tér az Istenhez a' ki *7. 9.*
ötetatta volt.

III. Haláloc után a' kiknec így szoll: Jö-
veteke-el Atyámnac áldottai, &c. chező voltam *Math. 25.*
ennem attatoc, meztelen voltam meg-ruház-
tatoc, &c. ha egy kalán viznec emlekezeti va-
gyon a' mellyet ad ember Isten nevében, meny-
ivel inkább a' hitnec gazdagabb gyümölcséinec.
Lásd-meg Danielnél-is a' tizenketődic részt azt
mondgya: A' bölcséc fénlenec mint az egek-
nek fényesége, és a' kik sokakat az igazságra
vifznec, mint a' csillagoc öröckön öröcké ra-
gyognac.

1. Haszon. 1. Tanit arra hogy jó értelem-
mel

Esa. 59.

Esa. 49. 25
Esa. 56.

10 EMLEREZETNEK

mel mondhattya azt, hogy vagyon igaz em-
e földön, olyan a' mint fellyebb meg magya-
rázám. 2. Tanit arra hogy a' ki halhatatlan
emlekezetben akar maradni legyen igaz, az az:
mossámeg lelkét utálatos lelki belpoklofságából
Namanfirussal a' Jesus Christus testéből ki fo-
lyo vizn ec és vérnec érdeménec jordannyában,
mellyet e' három jelekből mutathat meg. 1.
Mértékleteffen. 2. Igazán. 3. Szentül élyen
ez jelen valo világon.

Mat. 27. 13.

Rom. 13.

1. Az első bé-foglallya valamellyekkel I-
stenünknek tartozunc, ugy-mint. 1. Fellyúc
az Istent, szeressúc járjunc Istennel Enockal,
az Isten akarattját cselekedvén. 2. Az máso-
dik bé-foglallya valamellyekkel felebarátunk-
nak tartozunc. A' kinéc mivel tartozunc ad-
gyuk-meg, a' kinéc becsülettal becsületet, &c.
igy élhetunc igazán az éberec között. A' harma-
dic bé foglallya valamellyekkel magunknak tar-
tozunc. 1. Az ételben italban valo mérték-
tetséget Keresztelő Jánosfal. 2. Testünknek
tisztán valo tartását Josephel. 3. Az indu-
latoknak meg-zabolázását Dáviddal.

Hogy

OSZLOPA.

19

Hogy immár rövid tanításomat ez Néhái
Melt. kegyes életére nézve ritka példájú Kegyes
Uramra Melt. Groff REDEI FERENCZRE
szabjam, bátorsággal elebbeni magyarázat sze-
rént azt merem mondani, hogy e' Melt. Ur igaz
ember volt.

1. Ha az ő Istenes életét e' mostani meg-
vénhedett, gonofságban helyhez tetett világnac
fiainac életeckel egyben vetem. 2. Hát hit ál-
talaz Jesus Christus igaságával meg-igazitta-
totnac nem mondhatom? Igen-is sőt azt mond
hatom fölöle ő azoc között egygyic, kikről a'
a' titkos Könyvec 7. részénec 9. vers. emlekezet
vagyon, ezen szockal. A' Bárány előtt feje ruhá-
ban álló, Pálma fa ágat kezében tartó ezt ki-
áltotta, az Idveség a' mi Istenünk tül vagyon, a'
ki székben ül és a' Báránytul. Ezek a' kik
feje ruhában öltöztec, kicsodác és honnan jöt-
tek? Ezek azoka' kik jöttec az nagy nyomoru-
ságbul, és meg mostác s- meg-fejéritettéc az ő
ruhájokat a' Báránnac vériben. Annak-okáért
vadnac az Isten székinéc előtte, és szolgál-
néki éjel nappal az ő templomában, és a' ki az

C

szék-

székben ül lakik ő vélec, nem éhezne többé, sem nem szomjuhoznac, és az napnac hévsége vagy valami egyéb hőség né árthat nekice mert a' Bárány a' ki vagyon az széknec közepiben az legelteti őket, és az vizeknec élő forrására viszi őket, és el-törül Isten az ő szemekről minden könyhullatást.

A' Christusba hit által valo meg-igazulását, hitinéc gyümöltseivel-is meg-mutatta. 1. Mert szentül élt, félte, szerette az Istent; sőt úgy an étele, s-kenyere volt az Istenec igije, a' ki mint az szomjuhozó szarvas ohajtva szomjuhozta az Istent és az ő szent igéjét. Enoch az Istennel járt s-fel-is ragattatott. Sz. Anna az szfonnyal bőjtő-léssel imárkózással szolgált az Istent. Dávid dal még éjfékor hajnalban-is, jó reggel nap fel-jöte előtt meg-keregte az Istent. Az Isten didicsőségére fő gondgya volt, sok Templo-moknak Scholáknac harangoknak épületre sokat adakozot. Egy szoval, ez az méltóságos Ur hitből élt, élt ő benne-is a' Christus. 2. Igazán élt. Mert kinec kinec az ővét meg adta.

1. Igaz volt Hazájához, Mert hogy boldogult

dogult Uramnac szavaival élylec, amaz hő harmathoz hasonlo fejedelemsége mutattya, ké-szeb volt maga méltóságát meg-csonkitani, hogy nem romlott hazájának bokros jáját szaporítani.

2. Igaz volt Fejedelmihez, mert soha praktikája és árútatása miá soha egy Méltóságos Fejedelem-is nem szenvedet, ez az oka hogy Bódog emlékezetű Vitéz Rákóczi Györgytől fogva, majd minden Fejedelmek miképen mostani kegyelm. Urunk-is, Attyoknak intulálták.

3. Igaz volt Vármegyéjéhez. Mert állyon elő bár csak egy az kit valaha meg-nyomorított volna, úgy hogy bátran mondhatom felőle a' mit Jób maga felől. Jollehet én sokakat mi-
velhettem volna sokakon, de erőszac tenni még csak kapumon-is ki nem megyec vala. Job. 31. 34.

4. Igaz volt szolgálaihoz: mert meg-tanulta vol mit mond az Jób az 3 1-dik részben: Hogy ha az én szolgálomnac és szolgálomnac igaz igyét meg-vettem, &c.

5. Igaz volt az árvákhoz. Mert szépen reá illik a' mit maga felől mond az Jób, hogy ha az
C 2 Job. 31. 17.
én etc.

én ételemnek falattyát én magam ettem meg, és hogy ha abból árva nem ett volna, mert gyermekségétől fogva úgy-mint Attyánál nevedett az árva.

6. Igaz volt a' szegényekhez, a' nyomorult rabokhoz, hogy ha én magamat az szegények kívánságátul meg-tartoztattam, hogy ha én csak néztem az ruhátalan veszendő szegényt, és az szűkölködőnek nem attam ruhát, és ha az befedeztetett ágyékuac égemet né áldottac bár &c.

7. Igaz volt még ellenségihez-is. Hogy ha örvendeztem az engem gyűlölőnek nyomorúgán és örültem mikor őtet veszedelem találta elől bár, &c.

8. Igaz volt az jövevényekhez. A' jövevént itkin nem hagyom vala hálai, és az én ajtomat az uton jároknac meg-nyitom vala.

9. Igaz volt Jobbágyihoz. Mert tutta azt hogy ugyan azon Isten teremttette őtet-is a' ki amazokat formálta annya méhében, és az erős Isten ha fel-támadott volna mit felelt volna.

10. Igaz volt Mél. Tek. Nemz. Attyafiaihoz, minden állapotban lévőkhöz. Elsőben-is Melt.

Melt. Groff TÖKÖLLYI ISTVÁN Uram hozzád-is. Mert mint a' vén Tobiás várta az ifju Tobiást hozzá való jöveveledet, halván olly szível várt, és mint az Jákób Patriarcha Egyiptumban az ő méltóságos állapotban lévő Joseph fiához melly örömmel ment, alig hitte hogy láthassa, úgy e' Patriarchai szent életet élő Vr-is, sullyos navalyájának Isten után való orvosoltatására mikor Késmárkra ment, alig hitte hogy láthasson, és mikor Josephi jó akarattal szállás adással ez mi Jákóbunkat fogattad volna, mint Jákób Egyiptomban menvén Josephhez, elméjében, testében ugyan meg-nyugott.

11. Igaz volt, igaz tiszta Vri ágyból származott olajfa veszőidhez. Azt olvasom, midőn Jákób megbetegedett és szemei meg-homályosottak volna, eleiben állatá Joseph gyermekit, és őket meg-csokolgatá, megölelgeté, s-áldotta őket, ezt mondván: Az Isten kinéc előtte jártac az én Atyáim. Az Isten az ki táplált engemet az én szűletésemnek idejétől fogva. Amaz Angyal az ki meg-szabadított engem minden gonosztul, álgya-meg ez gyermekeket, és hivattasécc

EMLEKEZETNEK

az én neven ő rajtoc, és mint a' halac szaparod-
gyanac ez földön. Így e' mi Urunk-is, midőn
vissza térne Vri tiszta ágyból származott gyer-
mekid kisértéc volna, a' mezőben meg-álván,
meg-ölelvén csokolgatván, zokogo sírással ke-
zéit fejekre tévén ezen Jákobnac felül meg-em-
lített áldásival, olly buzgoan áldotta hogy né-
künk nézőknek lelkünk ugyan el-olvadott és
szemeinkből könnyhullatásúnc ki csordult. Dá-
vid felől olvasom hogy eszében vévén életének
rövid voltát, még életében tisztiben bé-állatta,
Salamont ültetvén a' Királyi székbén. Így ez
Méltóságos Vr-is még életében a' Máramarosi
Főispánságban bé-ültette Vri indulatockal tel-
lyes Fiadat, Groff TÖKÖLLYI IMRE Vrfiat.

Dávid Jonathánhoz való szeretetinc meg-
mutatására, Jonathánnac gyermekét Mephibo-
setet maga mellet tartotta. Így ez Méltóságos
Vr-is tiszta életű Groff TÖKÖLLYI NB. Kis
Aszfzont, csak nem kicsinységétől fogva maga
mellet tartotta, kiben menyí gyönyörűsége
volt, mondgyák-meg azoc az kik közelebb jár-
tanak.

Igaz

'OSZLOPA.

Igaz volt csak még alacsonab karban lévő
Attyafiaihoz-is, és sokakat mint Joseph táplált
tartot. Oh áldott ember!

Igaz volt a' Leki Tanitokhoz: Mert mikép-
pen Abrahám Melchisedeknek a' magasságban
lakozo Istennec Papjánac mindenéből igazán a'
Dézmát meg-atta. Így a' Méltóságos Vr-is nem
csak buza, árpa, köles vetésiből, hanem, még
csak retkéből, répájából, hagymájából, petre-
felméből-is, a' Tizedet ki-atta. Oh ritka pél-
daju ember!

III. Mértékletes volt életében, itallyában,
úgy annyira, hogy a' részegséget nem hogy kö-
vette volna; de sőt másokban-is utálta, indu-
latit zabolán hordozta, úgy hogy ha kiknek
hofsízas bofsíszonto nyavalyájában keményen
szollot-is, más felől csak hamar követő engesz-
telő szókkal szollott. Oh bizonyára örök em-
lekezetben maradhatz hát ritka példaju Méltó-
ságos Groff REDEI FERENCZ!

I. Elsőb émlékezetben maradsz Országod
előtt: mert mint Mardocheusnac fajt édes Nem-
zetiségenc szomorú sorfa, és mint Hágárnac
szive:

EMLEKEZETNEK

szíve csak meg nem hasodott, látván szomjuval
 valo epedését fiának. Így ama' viz nélkül valo
 időben, midőn édes Nemzetségűnc romlana,
 és pusztulna, tsak nem hasad vala meg szíve, és
 ha honnan valami ujito örvendetes hirt hallott
 úgy vette, mint Hágár az Isten Angyalátul mu-
 tattatott forrást. Bezzeg nem volt ám ez Mélt.
 Uron az *Morbus Hungaricus*; az az, az Elephanti-
 asis, mellyben tulajdonképpen a' ki vagy on
 minden érzékenség nélkül tűzes vasat fogdof-
 hat, és ha testét metélik-is nem érzi. Vallyon
 Magyar Nemzet ez meg-emészto fene nem eset-
 té a' te tagaidbáis? Imé kívül a' fegyver úgy puszt-
 it, hogy egy néhány fű fű rédec csak úgy mara-
 dátok, mint a' tűzből ki-ragattatott úszóg da-
 rabok. Belől rész szerént az szomorú halál ál-
 tal az értelmefeket, az Ofzlopokat Isten szede-
 geti. Ugy bánt Isten velűnc, mint Sámson a'
 Phylisteussal: Az háznac ofzlopát a' mellyben
 a' Phylisteusoc vigan mulatnac vala, meg-rázá
 és nyakokban szakasztá, úgy hogy többet öle-
 meg, hogy nem mint kiket éltében agyon
 vert vala. Magyaroc raiért nem bánkodot az
 Joseph

Bir. 16. 28.

OSZLOPA.

Joseph romlásán, hajja, hajja, egyes pohárok-
 nak italában bátran vattoc, mint a' Phylisteusok
 az házban, nem veszitec eszetekben hogy az
 Ofzlopokat rázza Isten, midőn az ilyen értel-
 mes hasznos embereket szedegeti. Nem veszitek
 eszetekben hogy Fejedlem még penig nagy
 Fejedlem eselt ma ki Izraelből. Így szól Dávid
 az Abner felől, ugyan is adná Isten bár ne lenné-
 tec olyac mint az Egyptombéliec, a' kik Jo-
 sephnec jó teteményéről el felekezvén, mara-
 dékát nyomorgattác; de félec rajta úgy ne járja-
 tok ez Mélt. Urral, mint Saul az Samuellel, kit
 életében illendő becsülettel nem bocsúltenec,
 hólta után penig tiz kőmőkkel is ki-kapartac
 volna, a' midőn az nyomoruságos napokban,
 nem vala kitől tanácsot kérdeni, úgy hogy az
 Pithoniffa Eördögös Afzszonyi állatot kénsze-
 rité Saul hogy támaszsa-fel néki az Samuelt,
 Oh bár így ne járnátoc ti-is!

2. Sam. 3.
v. 38.

2. Emlékezetben marad el-hittem Méltosf.
 Groff TÖKÖLYI ISTVÁN Uram előtted-is
 valimig romlott Hazánc szolgálattára Isten az
 testnec romlott sátorában tart, a' mellyet azzal

D

mutat-

EMLEKEZETNEK

mutat-meg, ha Isten félő, sok keferűséget allat
forgo Istenes Eőzvegyérül meg-emlekezel.

3. Emlekezetben marad előttetek fok fő fő Rendec, kiket Vdvarában mint Fiait nevelt, az kegyességben szült, ez világi állapototokban szárnyotokra repitet; kik közzül im mostan is számosan könyvező szemmel itt állotoc.

Sok özvegyec, árvák, pogany rabságában
lévők, hol a ti Atyátoc? árvác hol a ti Tutor-
tok? Szegény raboc hol Ebedmeleca, ki titeket
Jeremiással az Sáros Tömlöczből ki-fzabadi-
cson? Imé majd ma tézfűcizta a' sírben.

Emlekezetben marad Erdély és Magyar or-
szágban lévő Scholákban tanuló előtt, ugy-
mint Pataki, Kaslái, Eperjesi, Enyedi Prophéták
fainál. Vgyan is hol a ti tápláló Obadiástok?
Hol Istennec a Magyar Nemzett között lévő Iz-
raelénec szekeres- lovagja? Jaj tüzes szekérben
fok tests-elmébéli szenvedése után Isten az ég-
ben fel-vitte! Oh sirva kiálcsunc hát Elifenssal;
édes Atyánk édes Atyánk, Isten Anyaszentegy-
házának szekere és lovagja, az az ékessége és ere-
je. Jeremiással jajt kiáltsunc, ezt mondván; jaj
jaj le.

jaj le-festet a' mi fejünknek ékes koronája! Jűj-
tek elő, jűjjetek elő sok árvác, ezekkel a' kopor-
lo mellett sirva álló árvákkal, sirafsátok édes
Atyátokat; sok meztelen ez Istenes Mélt. Ur-
tól bé-fedeztetett ágyékok, mutogassátok ö-
rökké élekeztetire azokat az ruhákat az melye-
ket csináltatott éltebe. De ha szintén ti hal-
gatnátok is, sok Isten dicsőségére tüle épített-
tetet Templomoknak kövei, és harangoknak
zúgási ki-kiáltanak.

Arván hagyattarott, fekete gyászban öltözött szomorú Huszár Udvarhölgye jóra oktató, jó példaadásával. Isteni félelemben nevelő Attyátok? Be-
Arya nélkül hagyja Isten benneteket! El-hittet sok Istenes zavaiért, Atyaiszerelméért, örökemlekeze ti előttetek-is meg-marad. Jámbor Jobágyok tudom bizonyval hogy még maradéktoknak-is meghad-
gyátok, hogy az ő maradékoknak-is beszélljek ez Istenes Urnak életét.

Ha szintén ezhála-adatlan világ előtt feledékenysé-
gben menne-is, el-híszem szerelmes uradtul, ed-
getlen egy rajdótúl meg fosztattatott izomorú
Mára Néhai Mélt. dicsőíséges bíró Gróff Betlen Ist-
ván maradéka Gróff Betlen Drusina, Néhai kegyes
életű Gróff Rhedei Ferencz úr-nak, árva, szomo-
run maradtott Istenes özvegye szívdeből s elméből

EMLEKEZETNEK

ki-nem szárad emlékezeti. Igazán ama' régen meg-
keseredett Afszonyi állattal így szólhatcz: Márá-
nak hijjatok engem; Mert keserűséggel illetett enge-
met a' Mindenható. Valék régen gazdag de üressen
hagya engemet az Ur: tudom bizony hogy a' Chri-
stussal ez méreggel elegyítettett eczetet nehezen i-
szod, talám azt-is mondod; El-fogyatkozván el-fo-
gyatkoztam mert erőm felett vagyon rajtam a' Terh.
Tudom bizonyval nehezen iharod az Márának kesé-
rű vizcit; de az Lelki Mojses meg-édesíti még azt:
Mondgyad azért Jóbbal, *Cap. 13. v. 25.* Ha meg-öl-
ne-is az Ur avagy nem biznámé ő benne, *Cap. 27. v.*
5. Valamig élek az én tökéletességemből magamat
ki-nem tagadom, ezen igazságomat, ez nra valyam-
ban-is meg tartom, el-nem hagyom. Légy hát az
Istennek bokros látogatása alatt halgatással a remén-
séggel, könyörögj hogy mentül hamarab ez Testnek
fétét Tömlőczéből szabadicsón ki Isten, mondgyad
otran ottan, jövel Uram Jésus, jövel hamar!

Isten előtt-is emlékezetben volt és vagyon, 1. E-
letébe. Mert könyörgésében az Ur meg halgatá:
halálában Jákóbi csendes ki mulással az Ur meg-áán-
dékozta: hólta után immár jár az élőknek földén.
szüntelenül.

Utolsó Hafzon.

Intés. Nosza hát valakik dicsiretes emlékezetben a-
kartok maradni élyetnek szentül, igazán, mértékletes-
sen ez jelenvaló életben, hogy az ti lelketek is e' ből-
dögül ki-múlt Urnak lelkével, az életnek cso-
mójában körtetessék, A M E N.

36)0(34

Ki-Jöv. 18.
7. 18.

Ki-Jöv. 15.
7. 23.

